

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ » » 3.50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 20
261—Γραφεῖον ὁδ. Ἐρμού—264

ΔΙΚΑΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΙΣ ΕΑΥΤΟΥ

Οὐδὲν βλάπτει μᾶλλον τὸν ἄνθρωπον ἢ νὰ φαίνεται μικρὸς καὶ ἄσημος εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτὸν του. Τὸ δουλικὸν αἰσθημα καταβιβάζει τὸν δούλον. Χαμερπῆς φιλοδοξία καθίστησι τὸν ἔχοντα αὐτὴν χαμερπῆ. Περιφρόνησις, σάτυρα, ψεῦδος, ἀδικία, οὐδὲν ταῦτα δύνανται νὰ ἀφαιρέσωσιν ἀπὸ τῆς ἀξιοπρεπειᾶς τινος. Ἄνθρωποι δύνανται νὰ ψευδῶνται, νὰ καταγγέλλωσι τινα, νὰ ἐγείρωσιν ὑπονοίας περὶ τινος, δύνανται ν' ἀπευθύνωσι τὰ βέλη τοῦ πνεύματος καὶ τῆς σκληρότητος αὐτῶν κατὰ δυστυχοῦντος, οὐδέποτε ὁμως δεόν οὗτος νὰ πτοῖται· οὐδέποτε νὰ παρηκλίνη οὐδὲ κεραίαν τῆς γραμμῆς ἦν ἡ κρίσις καὶ ἡ συνείδησις ὑπαγορεύουσιν αὐτῷ. Δὲν δύνανται οὗτοι δι' ὅλων τῶν προσπαθειῶν των νὰ ἀφαιρέσωσι τὴν γνώσιν ἣν ἔχει τις περὶ ἑαυτοῦ, τὴν ἀγνότητα τῶν ἀφορμῶν, τὴν ἀκεραιότητα τοῦ χαρακτῆρος καὶ τὴν γενναιότητα τῆς φύσεως τινος. Ἐφόσον ταῦτα μένουσιν διατελεῖ τις ἀκέραιος καὶ ἀζημιώτος. Οὐδὲν ἐκτός τινος ὄν, δύναται νὰ καταστήσῃ τοῦτον μικρότερον ἢ ὅσον εἶναι σήμερον. Ἐὰν ἐκπέσῃ ἐὰν χαμέρπεια καὶ ἀνικανότης ἔλθῃ ἐπ' αὐτοῦ ἐὰν ἀπολέσῃ τὸ κόσμημα τῆς ἀνωτέρας περιωπῆς τῆς διανοίας, ἡ ἀπώλεια ἔσται ἐκουσίως ἐπιβεβλημένη. Ἡ αὐτόβουλος κατάπτωσις εἶναι ἡ μόνη κατάπτωσις ἣν ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ πάθῃ.

«Ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε.»

ΑΡΗΣ

Ὁ Ἄρης εἶναι ὁ γνωστότερος ἡμῖν πλανήτης, ἔχει δὲ πλείστην πρὸς τὴν ἡμετέραν γῆν ὁμοιότητα. Ἡ ἡμέρα αὐτοῦ εἶναι 24 ὥρ. καὶ 37 λεπ., τὸ ἔτος αὐτοῦ 687 ἡμερῶν. Ἐχει ὥρας ἔτους ὁμοιάζουσας πρὸς τὰς ἡμετέρας, καίτοι μακροτέρας, πολικὰς ζώνας πάγου διαρκοῦς καὶ εὐκράτους ζώνας ἐκ χιόνος. Τὸν χειμῶνα ἡ χιών κατέρχεται εἰς πλάτος 45 βαθμῶν περίπου, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συμβαίνει, ἀλλὰ τὸ θέρους ἀποσύρεται ὑπὲρ τοὺς 80 βαθμούς. Αἱ ἐπιράνεια τῆς ξηρᾶς καὶ τοῦ ὕδατος εἰσὶ σχεδὸν ἴσαι, ἀλλ' ἀντὶ νὰ ὦσι διανεμημένοι ἐπὶ εὐρείας ἠπείρους καὶ ὠκεανούς, ὡς αἱ ἡμέτεραι, εἰσὶ κατὰ τὸ πλείστον μακρόταται καὶ στεναὶ νῆσοι. Αὗται κατεστρώθησαν ἀκριβῶς ἐπὶ χάρτου καὶ ὠνομάσθησαν. Ἡ περὶ τὸν βόρειον πόλον θάλασσα καλεῖται Θάλασσα τοῦ Σχρέτερ' ἡ περὶ τὸν μεσημβρινὸν πόλον, Φιλίππου θάλασσα. Αἱ τέσσαρες ἠπείροι αἱ περὶ τὸν Ἰσημερινόν, Ἐρσηελ, Δῶς, Μαΐδερ καὶ Σέκκης καὶ οὕτω καθεξῆς. Τὸ ὕδωρ εἶναι λίαν ἀκανονίστως τεθειμένον, καὶ κατὰ τὸ πλείστον ὁμοῦ, ὥστε ταξείδιον 30,000 μιλίων διὰ τῶν στενῶν, ἐλικοειδῶν θαλασσῶν θὰ ἔφερε τινα σχεδὸν ἐπὶ ὀλοκλήρου τοῦ πλανήτου, θεώμενον γῆν, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν βλέποττα τὴν θάλασσαν. Ὁμοία περιήγησις θὰ ἐγένετο ἐφ' ὅλων σχεδὸν τῶν μερῶν τοῦ πλανήτου διὰ ξηρᾶς μόνον. Ἀτμόσφαιρα πολὺ ὁμοιάζουσα τὴν ἡμετέραν δίδει τῷ Ἄρει τὴν ἐρυθρωπὴν ἐμφάνειαν, καὶ φέρει νέφη καὶ θυέλλας πολλάκις σκοτιζούσας γνωστότατα σημεῖα τῆς ἐπιφανείας του. Ὁ ἰδιάζων συνδυασμὸς ξηρᾶς καὶ ὕδατος, ἡ ἐν γένει χαμαλότης τῆς ξηρᾶς καὶ ὑγρότης τοῦ ἀέρος, τὰ πάντα τείνουσι νὰ δώσωσιν εἰς τὸν Ἄρην θερμοκρασίαν ἴσως οὐχὶ πολὺ κατωτέραν τῆς τῆς γῆς, καίτοι ἔνεκα τῆς ἀποστάσεως αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Ἥλιου, θὰ ἔχει μόνον τὸ ἡμισυ τῆς θερμότητος

της επί της γης. Υπό όρους τοσοῦτον καταπληκτικῶς ομοίους πρὸς τοὺς τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, τὸ ζήτημα ἂν ὁ Ἄρης κατοικεῖται καθίσταται λίαν ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον πιθανόν μόνον γιγάντιον τι ἔργον μηχανικῆς ὑπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ Ἄρεως—ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἡ διοχέτευσις τῆς μεσογείου εἰς Σαχάραν τινα, ἐὰν ἔχωσι τοιαύτην—δύναται ποτὲ νὰ λύσῃ.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΝ ΑΦΡΙΚῃ ΠΡΕΥΝΑΙ

Τὰ πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν πόρων τῆς Ἀφρικῆς καὶ πρὸς ἀναμόρφωσιν τῶν κατοίκων αὐτῆς, ἀφ' ἐνὸς μὲν πρὸς κατάργησιν τῆς ἐν τῇ ἠπειρῷ ταύτῃ ἀκμαζούσης σωματεμπορίας καὶ δουλείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς πραγματοποίησιν τῶν φυσικῶν αὐτῆς θησαυρῶν καὶ τέλος πρὸς σύστασιν τοῦ χριστιανισμοῦ μεταξὺ μυριάδων ἔτι διατελούντων ἐν βαρβαρισμῷ καὶ εἰδολωλατρείᾳ, ὁσμημέραι λαμβάνουσι γιγαντιαίας διαστάσεις ἤδη δὲ αἱ ἐστεμμέναι κεφαλαὶ τῆς Εὐρώπῃ· ὑπὸ τὴν προεδρείαν Λεοπόλδου τοῦ βασιλέως τῶν Βέλγων συνησπίσθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Τὸ παρελθὸν φθινόπωρον συνηλθον εἰς συνέντευξιν ἐν Βρυξέλλαις τῇ πρωτεύουσῃ τῶν Βέλγων ἀντιπρόσωποι ὀκτῶ ἐθνῶν καὶ ὠργάνωσαν διεθνή Σύλλογον, ᾧ προσετέθη καὶ ἡ Ἀμερικὴ ἔχουσα κλάδον ἐν Νέα Ὑόρκῃ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ J. H. B. Latrobe. Ὁ σκοπὸς τοῦ συλλόγου ἀποβλέπει, κατὰ τὸ καταστατικὸν αὐτῶν, εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἐξέτασιν ἀγνώστων μερῶν, τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, δι' ὁδῶν διερχομένων διὰ τοῦ κέντρου τῆς ἠπειροῦ καὶ τέλος, τὴν ἐντελῆ καταστροφὴν τῆς δουλείας.

Πρώτη ὁδὸς κατασκευασθήσεται ἐκ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας Bayonogo μέχρι τῆς λίμνης Tanganyka ἔχουσα μῆκος 640 μιλίων. 1500 ἔργαται ἐργασθῆσονται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἔχοντες σταθμούς καθ' ὠρισμένας ἀποστάσεις, οἵτινες θὰ χρησημεύωσι καὶ ὡς κέντρα πολιτισμοῦ κατοικούμενα ὑφ' ἐνὸς ζύλουργου, ἐνὸς ὑφαντοῦ, ἐνὸς σιδηρουργοῦ καὶ ἐνὸς γεωργοῦ. Ἔτερα ὁμοία ὁδὸς κατασκευασθήσεται ἐκ τῆς δυτικῆς παραλίας τοῦ Ἁγίου Παύλου de Loando μέχρι τῆς λίμνης ὡστε αἱ δύο αὗται ὁδοὶ θὰ διατέμνουσιν ὀλοκλήρον τὴν Ἀφρικὴν. Ἡ Βελγικὴ συνεισέφερεν ἤδη 5,000 λίρας κατ' ἔτος μέχρι ἀποπερατώσεως τοῦ κολοσσαίου ἅμα δὲ καὶ φιλανθρωπικοῦ τούτου ἔργου.

ΕΞ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑ:

[Συνέχεια, ἴδε ἀριθ. 17].

Εἴπομεν ἤδη ὅτι ἕκαστος ἐν Ἰαπωνίᾳ, ἀπὸ τοῦ πλουσιωτέρου μέχρι τοῦ πενεστέρου, ἐπίσταται πολὺ καλῶς ἀνάγνωσιν, γραφὴν καὶ ἀριθμῆσιν· ἕκαστος οἰασιδῆποτε καὶ ἂν ἡ τάξωσ, φέρει ἠρτημένον ἀπὸ τῆς ζώνης τὸ γραφεῖόν του, ὡς καὶ τὴν ταμβακοθήκην καὶ πίπαν του. Τὸ γραφεῖον συνίσταται ἐκ μικροῦ κι-

ωτιοῦ, εἴτε μετὰ εἴτε ἄνευ πίνακος πρὸς γραφὴν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ κιβώτιον περιέχει χάρτιν, γραφίδας καὶ μολυβδοκόνδυλα, τεμάχιον σινικῆς μελάνης, καὶ μικρὰν φιάλην ἐλαίου ὅπως ἀναμειγνύη ἐν τῇ μελάνῃ. Ἐκ τῶν κιβωτίων τούτων κατασκευάζουσι, μέγιστα καὶ κομψότατα χρησιμεύοντα ὡς κόσμημα εἰς τὰ δωμάτια τῶν πλουσίων· ἀλλὰ τὸ ἐσωτερικὸν πάντων, εἶναι τοῦ αὐτοῦ εἶδους.

Ἡ ὀπλοποιητικὴ τέχνη ἀτυχῶς εἰς λίαν ἀνθηρὰν εὐρίσκειται κατάστασιν ἐν Ἰαπωνίᾳ ὡς ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς χώραις· ἄλλοτε μετεχειρίζοντο τόξα καὶ βέλη, δόρακα καὶ ξίφη· νῦν ἀντήλαξαν ταῦτα πάντα πρὸς τὸ βελωνωτὸν ὄπλον. Τὸ ξίφος μόνον ἀπέμεινεν ὡς σημεῖον εὐγενείας. Ἡ κατασκευὴ τοῦ χάλυθος ἐτελειοποιήθη εἰς ὑψιστον βαθμὸν, τὰ δὲ μακρὰ ἰαπωνικὰ ξίφη εἰσὶ τὰ ὠραιότατα τοῦ εἶδους τούτου. Οἱ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ὀριζόμενοι παῖδες ὀφείλουσι νὰ μεταχειρίζωνται τὸ ξίφος ἐκ τῆς τρυφερότερης ἡλικίας τῶν, ὅπότεν δ' ἔτι εἰσὶ τοσοῦτον νεαροὶ ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ τὸ φέρωσι αὐτοὶ, εἰς συγγενῆς ἢ ὑπὸ τῆς τῶν συνοδῶν ἐξερχομένους κομίζων τοῦτο ἀντ' αὐτῶν. Οἱ εὐγενεῖς μεγάλην δίδουσι σημασίαν εἰς τὰ οἰκογενειακὰ ξίφη, μεταβιβάζουσι δὲ ταῦτα ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ὡς τὴν πολυτιμωτέραν κληρονομίαν.

Ὁ στρατὸς ὑφίσταται νῦν πλήρη μεταβολήν, καὶ κατὰ τὸν ὀπλισμὸν καὶ κατὰ τὴν ἐνδυμασίαν. Ἐν παντὶ ζητοῦσι νὰ μιμηθῶσι τοὺς Εὐρωπαίους, κυρίως δ' ἔχουσιν ἐν εἶδος στολῆς ὁμοιοζούσης πρὸς τὴν τῶν ἐθελοντῶν τοῦ Γαριβάλδη. Οἱ στρατιῶται φοροῦσι στενὰς περισκελίδας, εὐρὴν χιτῶνα, τελαμῶνα ἐπὶ τῶν ὤμων ἐξ οὗ ἀρτῶσι τὴν φυσιογνωστικὴν καὶ τὴν λόγχην. Ἐν ταῖς ἡμέραις γυμνασίων ἔχουσι πῖλους ἐκ χάρτου ἐπιστρωμένους διὰ λάκκης, ἀντὶ δὲ ὑποδημάτων, πέλματα δερμάτινα ἀντὶ ἀχυρίνων. Οἱ στρατιῶται πάντες ἔχουσι καρβίνας ἀμερικανικὰς, ὀλλανδικὰς ἢ ἀγγλικὰς ἀλλ' ἐργοστάσια ἰδρυθέντα νῦν ἐν Ὑεδῶ κατασκευάζουσι ὄπλα κατὰ τὰς τελευταίας ἐφευρέσεις. Ἐκαστος στρατιώτης ἔχει μακρὸν ξίφος καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἔχουσιν ἐπίσης πιστόλια.

Πολλὰ ἐν Ἰαπωνίᾳ ἔργα ἐξασκοῦνται ἐν ὑπαίθρῳ. Ἐν πρώτοις εἰσὶν οἱ ἀχθοφόροι οἵτινες τοσοῦτοι εἰσὶν ὡστε εὐρίσκει τις πολλοὺς ἐν ἐκάστη γωνίᾳ τῶν ὁδῶν. Εἰσὶν ἄνδρες ἰσχυροὶ καὶ ῥωμαλέοι, ἔχουσιν ὠμοπλάτας εὐρείας, στήθη προέχοντα καὶ κνήμας εὐσταλεῖς· δύνανται νὰ φέρωσι βαρῦτατα φορτία· ὠθοῦσι τὰς ἀμάξας καὶ χρησιμεύουσιν ὡς πυροσβέσται· ποιοῦσι πάντα τὰ κοπιώδη ἔργα ἀντὶ ἐλαχίστης ἀμοιβῆς καὶ δαίνονται πάντοτε εὐπειθεῖς καὶ ἀβλαβεῖς. Τὸ μόνον δυσάρεστον ἐν αὐτοῖς, εἶναι ἡ συνήθεια τοῦ κραυγάζειν ἐνῶ ἔργάζονται. Οὕτω, ὅταν τέσσαρες ἄνθρωποι σύρουσιν ὁμοῦ ἀμάξαν, δύο ἐμπροσθεν καὶ δύο ὀπισθεν, δὲν παύουσι κραυγάζοντες Οὐοῦρά, Οὐιδά, ἐξ οὗ ἐνοχλοῦνται καὶ οἱ ἐν τῇ ἀμάξῃ καὶ τὸ κοινόν. Οἱ ἀχθοφόροι δὲν ἔχουσιν οὔτε οἰκίαν οὔτε οἰκογένειαν· τὴν ἱματιοθήκην πᾶσαν φέρουσιν ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργαλεῖα τῶν συνίστανται εἰς ἐν τεμάχιον ξύλου καὶ σχοι-

νίον ἐκ χόρτου· γευματίζουσι πάντοτε ἐπὶ ποδῶς ἐπὶ τοῦ συνήθους αὐτοῖς τόπου.

Σχεδὸν πάντες οἱ κάτοικοι τῶν παραλίων εἰσὶν ἄλιεῖς· οἱ ἄνδρες πλέουσιν ἐπὶ τῆς θαλάσσης πρὸς ἄγραν ἰχθύων, ἐνῶ αἱ γυναῖκες καὶ οἱ παῖδες εἰσέρχονται εἰς τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς πρὸς ἄγραν καρκίνων, καρβιδῶν καὶ ἄλλων ὀστράκων. Πάντα τὰ ὕδατα τῆς Ἰαπωνίας παράγουσι ἀρίστους ἰχθύς, ἀλλὰ εἰς τὰ βόρεια μέρη εὐρηται ὀνίσκος ἀξιόλογος γινόμενος τὸ ἀντικείμενον μεγάλου ἐμπορίου. Περὶ τὰς ἀκτὰς βλέπει τις λοιπὸν στόλους ἀλιευτικῶν λέμβων· οἱ ἐπιβαίνοντες αὐτῶν ἄνδρες, εἰσὶν ἐν γένει ἐγκρατεῖς, ἰσχυροὶ, νοήμονες καὶ ῥιψοκίνδυνοι, διότι τὰ παράλια ἐκεῖνα ὑπόκεινται εἰς σφοδρὰς τρικυμίας.

Μέγα πρὸς τούτους διεξάγεται ἐμπόριον θαλασσίων χόρτων τὰ ὁποῖα ζηραθέντα, λίαν ἐκτιμῶνται ὑπὸ τῶν Σινῶν καὶ Ἰαπῶνων. Εὐρίσκονται εἰς μέγιστας ποσότητας πλέοντα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ἐνθα εὐκόλως τὰ συνάγουσι· τὰ πλύνουσιν ἐπιμελῶς, τὰ ζηραίνουσιν εἰς τὸν ἥλιον εἶτα τὰ διευθετοῦσιν εἰς δέματα ὅπως τὰ ἀποστείλωσι μακρὰν.

Ἐπάρχουσιν ἀνὰ τὰς ὁδοὺς μουσικοὶ, πλάνητες ἠθοποιοὶ καὶ παντὸς εἶδους ἀγύρται καὶ θραυματοποιοί. Τινὲς τῶν καλλιτέρων ἐκ τούτων ἐπεσκεπθήσαν τὴν Εὐρώπην καὶ ἐκέρδησαν πολλὰ χρήματα· ἀλλὰ λίαν εὐχαρίστως ἀπήλθον εἰς τὰ ἴδια, διότι καὶ τοὶ ἐν τῇ πατρίδι τῶν κερδαίνουσιν ὀλιγώτερα δαπανῶσι καὶ ὀλιγώτερα· αἱ εὐρωπαϊκαὶ πόλεις δὲν ἤρεσαν αὐτοῖς.

Ἐν πάσαις ταῖς συνοικίαις εὐρίσκονται τράπεζαι ἀναψυκτικῶν ἐδεσμάτων, λίαν ἐξοδευόμενων· τινὲς εἰσὶν ἀληθῆ μαγειρεῖα ἐνθα οἱ τεχνίται γευματίζουσιν ἐν ὑπαίθρῳ· ἐν ἄλλαις μόνον ποτὰ εὐρηγται ἦτοι τέιον καὶ σικί. Τοῦτο εἶναι βρυστὸν ἢ οἶνος ἐξ ὀρύζης κατεσκευασμένος· αἱ γυναῖκες πίνουσι σπανίως ἐκ τούτου. Εἰς τινα ἐστιατόρια εἰσὶν ἐκτεθειμένοι ἰχθύς ψητοί, εἰς ἄλλα ζυμαρικὰ παντὸς εἶδους, πάντα ταῦτα δὲ λίαν τὴν ὀρεξὶν κεντῶσι διὰ τῆς εὐχαρίστου αὐτῶν ὀσμῆς.

Ἐπάρχουσι πρὸς τούτους πολλοὶ ἐμποροὶ δημοτικῶν καρπῶν περιεχομένων ἐντὸς σάκκων ἐκ χάρτου ἐπὶ τῶν ὁποίων τεχνίτης ζωγραφεῖ τὸ εἶδος τοῦ καρποῦ.

Πᾶσαι αἱ οἰκίαι τῆς τε πόλεως καὶ τῆς ἐξοχῆς ἔχουσι τοὺς κήπους τῶν. Οἱ Ἰάπωνες δὲν γινώσκουσιν ἔτι τὸν ἐμβολιασμὸν τῶν δένδρων, οὐδὲ τινα τρόπον βελτιώσεως τῶν καρπῶν, οὕτω οὐδεμίαν ἔχουσιν οἱ καρποὶ τῶν γεῦσιν τὰ δὲ ἄνη αὐτῶν εἰσὶ συνήθως ἀπλὰ καὶ κοινὰ.

Ἐν Εὐρώπῃ δὲν εἶναι ἔτι γνωστὸν τὸ τῆς Ἰαπωνίας τέιον, διότι τὸ ἐξαγόμενον τῆς χώρας εἰς Ἀμερικὴν καταναλίσκεται. Οἱ Ἰάπωνες ἰδίαν καταβάλλουσι φροντίδα ἐπὶ τοῦ ὠφελίμου τούτου φυτοῦ καὶ τῆς παρασκευῆς αὐτοῦ. Γίνονται διάφοροι συλλέξεις διαρκούντος τοῦ ἔτους, ἡ δὲ ἀξία τῶν διαφόρων ποιοτήτων τοῦ τέιου ἠρτῆται ἐκ τῆς ἡλικίας τοῦ φύλλου καὶ ἐκ τοῦ τρόπου δι' οὗ ζηραίνεται. Τὰ νεώτερα φύλλα εἰσὶ τὰ καλλίτερα, τὰ συνάγουσι περὶ τὸ τέλος τοῦ Φε-

βρουαρίου. Τὰ ἀποθέτουσι δὲ ἐντὸς φιαλῶν ἐκ πορσελάνης, τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν συλλογὴν αὐτῶν φαρμάτων χειρίδας. Τὸ τέιον τοῦτο φυλάσσεται πρὸς χρῆσιν τῶν πλουσίων. Ἡ δευτέρα συλλογὴ γίνεται τὸν Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον ὀλίγας δὲ ἐβδομάδας ὕστερον ὅταν τὰ φύλλα ὠρίμασαν ἐντελῶς, γίνεται ἡ τρίτη συλλογὴ ἣτις εἶναι ἡ σημαντικωτέρα. Τὸ τέιον τὸ ἐν τῷ τόπῳ καταναλισκόμενον ἐκ τῆς τελευταίας συλλογῆς ὁμοιάζει πρὸς τὸ ἐν Εὐρώπῃ πινόμενον, πλὴν εἶναι ὀλίγον πικρότερον ἐκείνου. Ἐπάρχει τέλος τέταρτον τέιον, περὶ οὗ ὀλίγη λαμβάνεται φροντίς ὅπερ ἐστὶν τὸ σύνθηρος ποτὸν τοῦ ἀγρότου ἰάπωνος.

Τὸ τέιον ἢ Ἰοια φυτεύεται ἐν Ἰαπωνίᾳ παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν καὶ λιμνῶν, οὐχὶ δὲ ἐν κήποις ὡς ἐν Κίτῃ. Ἐν τῷ διαμερίσματι τῆς Ὑοκοχάμας πάντα τὰ εἶδη καλλιεργοῦσι, ἐν Ναγκασακῇ μόνον τὸ κοινότερον εἶδος εὐρηται· ἐν δὲ Μιάκῳ μόνον τὸ ἀρίστον παράγεται φυλάσσεται δὲ ἐξ ὀλοκλήρου διὰ τὴν αὐλὴν τοῦ αὐτοκράτορος.

Ο ΘΙΕΡΣ

Ὁ Λουδοβίκος Ἀδόλφος Θιέρς ἦν υἱὸς ἐργάτου σιδηρουργοῦ ἐν Μασσαλίᾳ, ἐνθα ἐγεννήθη τὸν Ἀπρίλιον 1797. Σπουδάζας τὰ νομικὰ, καὶ μὴ ἀρεσκόμενος εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῆς ἐπιστήμης ταύτης, ἐγένετο συντάκτης τῆς *Constitutionnel*. Τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου αὐτοῦ κατηνάλωσεν εἰς τὴν σύνταξιν δύο συγγραμμάτων τῆς «Ἱστορίας τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως» εἰς ἣν ἐδαπάνησεν 9 ἔτη, ἀπὸ τοῦ 1823 ἕως τοῦ 1832, καὶ τῆς «Ἱστορίας τῆς Ὑπατείας καὶ τῆς Αὐτοκρατορίας», εἰκοσι τόμων σύγγραμμα, ὁ πρῶτος τόμος τοῦ ὁποῖου ἐδημοσιεύθη τῷ 1845, ὁ δὲ τελευταῖος τῷ 1862. Διαφόρους διαδοχικῶς ἀναλαβὼν ὑψηλὰς θέσεις, ἠρνήθη νὰ δεχθῆ ὑπηρεσίαν μετὰ τὸ πραξικόπημα τοῦ Δεκεμβρίου 1851, μεταβάς εἰς τὴν Ἑλβετίαν ἐνθα ἐσπούδαζε ζωγραφικὴν καὶ ἄλλας τέχνας. Τῷ 1870 σφοδρῶς διεμαρτύρητο κατὰ τοῦ πολέμου, ἀλλὰ τούτου γενομένου καὶ τῆς Γαλλίας ἠττηθείσης, ὁ Θιέρς ἐξελέχθη πρόεδρος τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως μετὰ δὲ ταῦτα καὶ πρόεδρος τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας τὸν Ἰούλιον τοῦ 1871. Δραστηρίως ἐνεργήσας καὶ ἀποκλειστικῶς ἀφοσιωθείς, κατώρθωσε νὰ συναγάγῃ ἅπαν τὸ χρέμα πρὸς πληρωμὴν τῆς τεραστίας πολεμικῆς ἀποζημιώσεως, καὶ νὰ ἀναδιοργανώσῃ τὸν γαλλικὸν στρατόν. Ἄλλ' ἕνεκα ἐχθρικῆς ψήφου τὸν Μάιον τοῦ 1873, ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει, παρητήθη διεδέχθη δὲ αὐτὸν ὁ στρατάρχης Μακμαῶν.

Ὁ Θιέρς ἀπέθανε προσβληθείς ἐξ ἀποπληξίας τῇ 3 [γ] Σεπτεμβρίου ε. ε. Τὰ περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ καὶ τῶν προηγηθέντων αὐτῷ ἀνταποκριτῆς τοῦ Χρόνου ἐκτίθησιν ὡς ἑξῆς:

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΘΙΕΡΣΟΥ.—Ὁ Θιέρσος ἐώρτασε τῇ 15 τοῦ ἀπελθόντος Ἀπριλίου τὴν 80ὴν ἐπετηγίδα τῶν γενεθλίων του. Δὲν ἐπεσκεπθῆ ἐφέτος τὴν Ἑλβε-

τιαν κατά τὸ θέρους, ἕνεκα τῆς ἐν Γαλλίᾳ πολιτικῆς κρίσεως, ἀλλὰ διέμεινεν Ἐπισημοὺς μέχρι τῆς 9 Αὐγούστου, ὅτε μετέβη εἰς **Diierre**, ἔνθα ἐσκόπει νὰ διατρίψῃ ἐπὶ τινὰς ἐβδομάδας. Ἐπέστρεψεν ὁμῶς μάλ-

τοῦ ὀνόματος τοῦ οἰκοδομήσαντος αὐτὴν, οὗσης δὲ γενεθλίου τόπου τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ'. Λέγεται ὅτι ἀνησυχία παρατηρήθη εἰς αὐτὸν, πόθος πρὸς περιπάτους εἴτε πεζῆς εἴτε ἐφ' ἀμάξης, μελαγχολία δὲ καὶ ἔλλειψις ζωηρότη-

λον ἀπροσδοκῆτως τῇ 18, εὐρὼν τὸν καιρὸν παραπολύ ψυχρὸν δι' αὐτὸν, τῇ δὲ 22 μετέβη εἰς Ἅγιον Γερμανόν, καταλύσας εἰς τὴν Σκητὴν Ἐρρίκου τοῦ Δ', ἐξάρτημα τῆς ἀρχαίας Ἐπαύλειος, ὀνομαζομένης διὰ

τοῦ, ὅταν δὲν ἦτο εἰς ταῦτα ἀπητηρολημένος ἡ υγεία του ὁμῶς κατ' οὐδὲν ἦτο βεβλαμμένη. Ἐδείπνισεν τὴν Κυριακὴν τὸ ἑσπέρας μὲ ὀλίγους φίλους, καὶ εἶχεν ἀρίστην τὴν διάθεσιν. Ὁ κ. Θιέρς διήλθε καλὴν τὴν

νόκτα, ἠγέρθη ὡς τὸ συνήθως λίαν πρῶτῃ, τὴν 3 Σεπτεμβρίου, ἔγραψε μέχρι τῆς 7.30, καὶ εἶτα περιπάτησε ἐπὶ μίαν ὥραν ἐν τῷ κήπῳ, μεταβάς μάλιστα καὶ εἰς θεωρήσιν τῶν ἵππων του. Ἐπανελθὼν ἐξηκολύθη νὰ γρίψῃ μέχρι τῆς ὥρας τοῦ προγεύματος τῆς μεσημέρας. Ἐφαίνετο ἔχων τὴν συνήθη ἁρεξίν, ἀλλὰ πρὸς τὸ τέλος τοῦ φαγητοῦ ἐφέλλεσε λέξεις τινὰς, τὸ στόμα του συνεστάλη, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐκλείσαν, καὶ πάντα τὰ συμπτώματα ἀποπληξίας ἐπεφάνησαν. Μετηνέχθη εἰς τὴν κλίνην ἰατροὶ διεμνήθησαν, οἵτινες ἐφύρμισαν ἐκδόρια καὶ βδέλλα. Ὁ Θιέρς δὲν ἐφαίνετο ἔχων συνείδησιν τῆς καταστάσεώς του, μετὰ δὲ 20 λεπτὰ αἱ δυνάμεις του ἐντελῶς εἶχον ἐξαντληθῆ, καὶ τὴν 6.10 μ. μ. ὁ Θιέρς ἐπνεσε τὰ λοιπῶς.

Τὸ σῶμα ἐτέθη ἐπὶ κλίνης ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ὑποδοχῆς, μὲ ἀσκεπὴ τὴν κεφαλήν. Ἡ ὄψις ἦτο λίαν γαληνιαία, καὶ ἐφαίνετο ὡσεὶ κοιμώμενος. Ὁ κ. Meissonier, ὁ μέγας καλλιτέχνης, ἔγραψε τὴν σκηνὴν ταύτην, τὸ δὲ σῶμα ἐφωτογραφήθη βαλσαμωθὲν δὲ μετεκομίσθη εἰς Παρισίους, ἔνθα ἐτάφη μεγαλοπρεπῶς.

ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΘΙΕΡΣΟΥ.—Ὁ Θιέρςος κατέλιπε 2 διαθήκας, ὧν ἡ ἑτέρα εἶναι πολιτικὴ, ἀργεταὶ δὲ διὰ τῆς ἐπομένης θρησκευτικῆς ὁμολογίας. «Ἀφ' οὗτου ἄγω βίον ἀποκεχωρημένον, ἀπεθῆμην πᾶσαν φιλοσοφικὴν ἔπαρσιν καὶ ἐπανῆλθον εἰς τὰ θρησκευτικὰ αἰσθήμα-

τα, τὰ ἀποτελοῦντα τὴν κρηπίδα πάσης συγκεκριμένης κοινωνίας. Ἐν τῷ μακρῷ καὶ τοσοῦτον ταραχώδει σταδίῳ μου, ἐνίοτε ἴσως ἐλησημόνησα τὴν ἰδέαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἡ ἐμὴ συνείδησις ἔσχε πάντοτε πρόνοιαν νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ἔλλειψιν τῆς μνήμης μου. Ἀποθνήσκω πιστεύων εἰς ἕνα μόνον Θεόν, ποιητὴν τοῦ παντός, καὶ ἐπικαλούμενος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ἀθανάτου ψυχῆς μου. Πολλάκις κατεκρίθην ὅτι ἐν τῷ πολιτικῷ μου βίῳ ἐπραγματεύθηνα ἀθηροσκειντικὰ ζητήματα ἀνευ τῆς ὀφειλομένης αὐτοῖς εὐλαθείας ἐπραξα ὁμῶς ὡς πολιτικὸς καὶ οὐχὶ ὡς ἐκκλησιαστικὸς ἀνὴρ, ὁ μὲν ὡς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅτι πρῶτιστα καὶ μάλιστα ἀπέβλεψα ἐκάστοτε πρὸς τὸ καλὸν τῆς πατρίδος. . . . Πολλοὶ μὲ ἐφείξαν ὅτι ἐγενόμην δημοκρατικὸς ἐκ φιλοδοξίας, ἀφ' οὗ ἐπύρξα ἐκ συνειδήσεως ὁπαδὸς τῆς συνταγματικῆς μοναρχίας. Ὁ ἔλεγχος οὗτος παρ' ἀξίαν προσήφθη μοι. Ὅτε ἐκλήθη εἰς τὸ πρῶτον ἀξίωμα τῆς χώρας, εἶχον συγκινηθῆ ἐκ βάθους καρδίας. Καὶ τῷ θέντι πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴ συγκινηθῆ βαθέως ὁ καλλιμέ-

Ἴππων τοξότης. [Ἰδὲ σελίδα 146].

νος εἰς τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν κράτους διαμεμελισμένου καὶ κατεστραμμένου ὑπὸ ἐξωτερικοῦ πολέμου, διασπαργμένου ὑπὸ φατριῶν καὶ ἐμφυλίου πολέμου καὶ ἐστερημένου τῶν παραδόσεων μονίμου κυβερνήσεως; Συνεβουλεύθη ἑμαυτῷ ἐπὶ μακρὸν εἶπα δὲ κατ' ἑμαυτὸν ὅτι δὲν ἠδυνάμην νὰ κυβερνήσω τὸν τόπον μετ'

ἀληθείας και αὐθεντίας εἰμὴ ἀποδεχόμενος τὰς ὑπὸ τοῦ χρόνου ἐπενεχθείσας ἀλλοιώσεις και κατ' αὐτὰς ῥυθμιζῶν τὸ φρόνημα και τὴν διαγωγὴν μου. Οὕτως συνωκισθὴν πρὸς τὴν δημοκρατικὴν ἰδέαν, ἣν δυστυχῶς δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐγκολπωθῶσιν οἱ πλείστοι τῶν ἀντιπροσώπων».

ΟΙ ΣΠΑΡΤΙΑΤΑΙ ΕΝ ΣΤΡΑΤΕΙΑΙ:

ὑπὸ ΕΜΜ. ΓΑΛΑΝΗ καθηγητοῦ.

[Συνέχεια και τέλος].

Ἦδη φθάνει ἡ ἡμέρα τῆς μάχης. Ἀπὸ πρῶτας τὸ πᾶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ εἶνε εἰς κίνησιν. Ἐκαστος παρασκευάζεται ὡς εἰς ἔορτήν. Τακτοποιεῖ τὴν ἄλλως τε ἀτημέλητον αὐτοῦ κόμην και κοσμεῖ τὴν κεφαλὴν του διὰ στεφάνου, ἐπιθεωρεῖ τὰ ὄπλα του, ἀν' ἔτι ἦνε λαμπρὰ και ὀξύστομα. Ἀνὰ πᾶν τὸ στρατόπεδον καπνὸν ἀναπέμπουσιν αἱ θυεαί. Αἱ ἐνωμοτίαι, ὧν οἱ ἄνδρες ἔχουσιν ὁμόσει ὄρκον πίστεως και φιλίας, θύουσιν τῷ ἔρωτι, και ἀνανεοῦσι τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι θὰ μείνωσι πιστοὶ πρὸς ἀλλήλους μέχρι θανάτου. Ὁ κάλλιστος ἐν τῇ ἐνωμοσίᾳ τελεῖ τὴν θυεαίν. Ὁ βασιλεὺς θύει ταῖς Μούσαις, πιθανῶς, ὡς λέγει ὁ Πλούταρχος, ἵνα οἱ πολεμισταὶ ἐνθυμῶνται τὴν ἀγωγὴν των και τὰς γνώμας τῶν ποιητῶν, αἱ δὲ θεαὶ κατὰ πνεῦμα ἐγγὺς τῶν μαχομένων ἐνθουσιῶσιν αὐτοὺς πρὸς μεγάλας πράξεις. Ἦδη οἱ πολεμισταὶ ἴστανται κατὰ στοίχους ἐστεφανωμένοι, διὰ τοῦ πορφυροῦ χιτῶνος ἐκοσμημένοι, ἵνα μὴ φαίνηται τὸ αἶμα τῶν πληγῶν, ὡπλισμένοι διὰ τοῦ βραχέως και κυρτοῦ ξίφους και τοῦ μακροῦ ἀκοντίου, διὰ τῆς περικεφαλαίας και τῆς ὤμοιδος ἀσπίδος, ἣτις ἐσκεπεν τὸν ἄνδρα ἀπὸ τοῦ ὤμου μέχρι τῶν γονάτων. Ἦδη ἐκεῖ πέραν παρατάσσεται και ὁ ἐχθρὸς και μετ' ὀλίγον ἀρχίζει ἡ μάχη· ὁ βασιλεὺς μετὰ τῆς μόρας του στρέφεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς παρατάξεως, και θύει εἰς τὴν ἀγρότειραν Ἀρτεμιν αἶγα. Οἱ μάντιες ἐξετάζουσι τὰ ἱερεῖα, και προλέγουσι τὴν νίκην. Εὐθὺς ὁ βασιλεὺς δίδει τὸ πρόσταγμα εἰς τοὺς αὐλωδοὺς νὰ αὐλίσωσι τὸ καστόρειον ὑπὸ τοὺς τόνους τοῦ αὐλοῦ μιγνύεται ὁ ἦχος τῆς κιθάρας, ὁ στρατὸς προχωρεῖ εἰς προσβολὴν και μετὰ τὸ τέλος τοῦ καστορείου ψάλλεται ἡδὴ τὸ ἐμβατήριον:

Ἄγετ' ὦ Σπάρτας εὐάνδρου
κούροι πατέρων πολιατῶν
λαῖᾶ μὲν ἴτυν προβάλεσθε
δόρυ δ' εὐτόλμως [βάλλετε]
μὴ φειδόμενοι τὰς ζωᾶς·
οὐ γὰρ πάτριον τὰ Σπάρτα.—

Μετ' ἡσυχίας ἐμφρονος και ῥώμης ἐπορεύοντο οἱ Σπαρτιάται εἰς τὴν μάχην, ἐλεύθεροι ἀγρίας πολεμικῆς λύσεως. Ἐκράτουν δὲ τὰ μέλη των πάντοτε στερεῶς κεκλεισμένα, συγκαταόμενοι διὰ τῆς πιστῆς ἀδελφοποιήσεως, τῆς δυνάμεως τοῦ ἔρωτος, και διὰ τοῦ αὐστηροῦ νόμου, ὅστις οὔτε ἐν ταχείᾳ ἐπιθέσει οὔτε ἐν

ὑποχωρήσει ἐπέτρεπον αὐτοῖς νὰ ἐγκαταλείπωσι τὴν τάξιν. Ἐν τῇ τακτικῇ ἦτο ἐξησηκήμενος ὁ Σπαρτιάτης, ὅσον οὐδεὶς ἕτερος, και τὸ αὐστηρὸν καθήκον τῆς πειθαρχίας ὑπῆρχεν εἰς πάντα στρατιώτην. Πανταχοῦ δὲ ὁ πολεμιστὴς ὑπῆκουεν εἰς τὸ πρόσταγμα τοῦ πλησίον αὐτοῦ προϊσταμένου. Εἰς τοιοῦτον στρατὸν, ὅστις ἀπόφασιν εἶχε νὰ νικήσῃ πολεμῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἢ νὰ ἀποθάνῃ, τόσον εὐκόλως οὐδεὶς ἐχθρὸς ἠδύνατο νὰ ἀντιστῇ. Εὐθὺς ἀφοῦ ἡ νίκη ἦτο πλήρης, παύει ἡ καταδιώξις, καθὼς και δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ σκυλεύσωσι τὸν πεσόντα ἐχθρὸν διαρκούσης τῆς μάχης. Οἱ Σπαρτιάται διεζήγουν τὸν πόλεμον μετὰ τινος ἀνθρωπισμοῦ. Ἐφείδοντο, ὅσον τὸ δυνατόν, τῆς ζωῆς των ἰδίων μαχητῶν και δὲν κατέστρεφον ἀνευ σκοποῦ τὸ ξένον. Τὸ κύριον ἦτο ἡ νίκη, οὐχὶ ἡ καταστροφὴ τοῦ ἄλλου. Ἄνευ αἵματος νίκη ἦτο αὐτοῖς εὐχάριστος, και διὰ τοῦτο ἔθυσεν ἐν Σπάρτῃ ὁ ἀποχωρῶν στρατηγὸς, ὅστις διὰ δόλου ἢ πειθοῦς κατώρθου τὸν σκοπὸν του, τῷ Ἄρῃ ταύρον, ὁ δὲ διὰ τῶν ὄπλων νικήσας μόνον ἀλεκτρούνα.

Φεῦ εἰς τὸν Σπαρτιάτην, ὅστις ἐν τῷ πολέμῳ ἐδείχθη δειλός! Ἐστερεῖτο τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων και ἀπεκλείετο τῶν συσσιτίων, τῶν γυμνασίων και ἄλλων διασκεδάσεων των πολιτῶν. Οἱ δειλοὶ ἐν χοροῖς ἐτοποθετοῦντο εἰς ἐξευτελισμένον τινὰ τόπον, ἐστεροῦντο τοῦ δικαιώματος νὰ ἀγοράζωσι και πωλῶσιν, ἔπρεπε ῥυπαροὶ, ταπεινοὶ και ῥακένδυτοι νὰ περιέρχονται και νὰ ἔχωσι κεκαρμένον τὸ ἔτερον μέρος τῆς κεφαλῆς. Ἐπρεπεν εἰς πάντα ἀπαντῶντα, και εἰς τὸν νεώτερον νὰ υποχωρῶσιν, και ἕκαστος ἠδύνατο νὰ τοὺς ῥαπίξῃ. οὐδεὶς ὠμίλει πρὸς αὐτοὺς, οὐδεὶς ἐδίδεν αὐτοῖς πῦρ. Οὐδεὶς ἐδίδε δειλῷ τὴν κόρην του, οὐδεὶς ἐμνηστεύετο τὴν κόρην του. Ὄστε οὐδὲν θάυσαστόν, ἐὰν οἱ τοιοῦτοι κῦτοκτόνουν.

Τιμαὶ ἀπενέμοντο εἰς τὸν ἀνδρείως πελεμήσαντα και πεσόντα. Ὁ νεκρὸς του ἐστεφανοῦτο διὰ κλάδων ἐλαίας και ἐκνηδαύετο πορφυρᾷ ἐνδεδυμένος. Μόνον ὁ τάφος τοιούτων ἀνδρῶν ἐκοσμεῖτο διὰ τοῦ ὀνόματός των, δι' ἐπιγραμμάτων και ἐνίστε διὰ τινος ἄλλου συμβόλου τῆς ἀνδρείας του. Ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Λεωνίδου ἐν Θερμοπύλαις ἴστατο μαρμάρινος λέων μετὰ τοῦ ἐπιγράμματος:

Θηρῶν μὲν κάρτιστος ἐγὼ, θνητῶν δ' ὄν ἐγὼ
φρουρῶ, τῷδε τάφῳ λάϊνος ἐμβεβαίως.

Περιφῆμον ἦτο τὸ ἐπιτύμβιον των ἄλλων ἐν Θερμοπύλαις πεσόντων Σπαρτιωτῶν:

Ἦ ξεῖνε, ἄγγελον Λακεδαιμονίους ὅτι τῆδε
κείμεθα τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου οἱ σύμμαχοι και οἱ μισθωτοὶ ἀφίεντο ἢ ἐπορεύετο ἕκαστος οἰκαδὲ. Ὁ Σπαρτιατικὸς ὅμως στρατὸς ἔμενεν ὑπὸ τὸν βασιλέα του, ὅστις διέταττε πάλιν τὴν ἐπάνοδον και ἐτέλει θυσίαν, ὡς και ἐν τῇ ἐξόδῳ.

Η ΡΟΖΑ

Η ΤΑ ΛΥΟ ΦΡΟΥΡΙΑ

[Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 17.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἀνατίθεται εἰς τὴν Ῥόζαν ἡ φροντίς των αἰχμαλώτων.—Εἰσάγεται ὑπὸ τοῦ δεσμοφύλακος εἰς τὸν πατέρα της, ὡς ὑπηρετρία.—Ὁ Ἰππότης Ἐλβερός δὲν γνωρίζει τὴν Ῥόζαν ἐνεκα τῆς μεταμορφώσεως αὐτῆς.

Ὁ ἀναγνώστης ἐνθυμεῖται, ἀναμφιβόλως, ὅτι ἐν τῷ τρίτῳ κεφαλαίῳ ἀνέφερα περὶ τινος μικροῦ βιβλίου ἐπιγεγραμμένου «Η ΑΓΑΠΗΤΗ ΜΟΥ ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ ΤΟΙ ΕΝ ΤΟΙ ΟΥΡΑΝΟΙ ΟΜΙΛΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΕΜΕ.* Τὸ βιβλίον τοῦτο ἐχρησίμεισε πρὸς αὐτὴν πολλάκις και ὅτε ἦτο ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀνθρακίως και νῦν, ὅτε ἔπρεπε νὰ ὑπηρετῇ και ὑπακούῃ εἰς τοὺς ὑπηρετὰς τοῦ σκληροῦ ἐχθροῦ τοῦ πατρὸς της, πολλοὶ των ἐν αὐτῷ συμβουλιῶν τῆς μακαριτίδος μητρὸς της ἦσαν ἰδιαζόντως ἐφαρμόσιμοι· διότι μία μόνον ἐνθαῦροντικὴ φράσις ἠδύνατο νὰ κατέχη τοὺς διαλογισμοὺς της και παρέχῃ εἰς αὐτὴν παρηγορίαν ὀλοκλήρον ἡμέραν. Βαθμηδὸν και λεληθῶτως ἡ ἐρασμαία διάθεσις τῆς Ῥόζας ἐπενήργησε τοσοῦτον ἐπὶ τῆς συζύγου τοῦ θυρωροῦ, ὥστε κατέστη μὲν ἦττον βιαία και ἐπιτακτικὴ, παρεδέχθη δὲ τὴν ἐπανειλημμένως γεινομένην πρότασιν τοῦ συζύγου της τοῦ νὰ ἐκτελῇ αὐτὴ τὰς χονδροτέρας ἐργασίας, ὅπως μείνη περισσότερος καιρὸς εἰς τὴν Ῥόζαν νὰ φροντίζῃ περὶ των τέκνων των. Ταῦτα δὲ διέταξεν αὐτὸς αὐστηρῶς νὰ φέρονται καλῶς ἢ φιλοφρόνως πρὸς τὴν νεαρὰν ὑπηρετρίαν, ἣτις ἦτο πολὺ ὑπερέταρα αὐτῶν κατὰ τοὺς τρόπους· ἐκ τούτου ἐπῆλθε ταχέως ἐπαισθητὴ τις βελτίωσις εἰς τὰ ἦθη των παιδιῶν. Μόλις δὲ ἦτο ἕνα μῆνα ἡ ἡρώνη μας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ, ὅτε ἡμέραν τινὰ ὁ θυρωρὸς ἀνήγγειλεν ὅτι σπουδαία τις ὑπηρεσία ὑπεχρέωνεν αὐτὸν ν' ἀναχωρήσῃ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, και ὅτι δὲν ἐγνώριζε πότε ἦθελεν ἐπανέλθει. Ἡ δὲ συζυγὸς του δυσαρσεσθηθεῖσα ἤρχισε κλαίουσα και παρακαλοῦσα νὰ μὴ παρατείνῃ τὴν ἀπουσίαν του οὐδὲ μίαν ὥραν περιπλέον παρ' ὅσον ἦτο ἀναγκαῖον· «διότι γνωρίζεις,» εἶπεν, «ὅπόσον ἀποστρέφομαι νὰ περιποιηθῶμαι τοὺς πεφυλακισμένους και νὰ διέρχωμαι τοὺς ζοφεροὺς ἐκείνους διαδρόμους πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτῶν.» «Ἴσως ἡ Ῥόζα ἀναδεχθῇ τὸ ἔργον τοῦτο,» εἶπεν ὁ θυρωρὸς· «διότι ἐγὼ διέκρινα τὴν τόλμην αὐτῆς· θὰ εἴπω δὲ εἰς τὸν ἀπόμαχον, ὅστις φρουρεῖ ἐνταῦθα νὰ τὴν βοηθῇ κομίζων τὸν ζῶμόν και τὸ ὕδωρ· διότι αὐτὴ δὲν ἔχει τοσαύτην δύναμιν, ὥστε νὰ κομίζῃ διὰ μίαν τὸν δίσκον μετ' ὅλα τὰ ἐπ' αὐτοῦ βαρῆα ἀγγεῖα. Πῶς σοι φαίνεται,» εἶπε πρὸς τὴν γυναῖκά του, «ὁ σκοπὸς μου; Νομίζεις ὅτι ἐμποροῦμεν νὰ ἐμπιστευθῶμεν πρὸς αὐτὴν τὸ ἔργον τοῦτο;» «Ναί,» ἀπεκρίθη ἡ γυνή, ἐπιθυμοῦσα ν' ἀπαλλαγῇ αὐτὴ ἐκ ταύτης τῆς φροντίδος·

* Ἴδε ἀριθ. 13 σελ. 99.

«ἀλλὰ τὰ τέκνα μας,» ἐπρόσθεσεν αὐτῇ, αὐδόλως πρέπει νὰ γνωρίζωσι τοῦτο, ἵνα μὴ εἴπωσι πρὸς τινὰ ὅτι σὺ ἐπέτρεψας εἰς νεάνιδα νὰ ὑπηρετῇ τοὺς δεσμώτας. Θέλω δὲ, ὅταν ἦναι ὥρα νὰ πορευθῇ πρὸς τὸ δεσμοτήριον, τὰ ἀπομακρίνει.» Τότε ὁ θυρωρὸς ἠρώτησε τὴν Ῥόζαν ἀν ἀνεδέχετο τὸ ἔργον τοῦτο· ἐπειδὴ αὐτὴ ἀπήντησε καταφατικῶς, εἶπε πρὸς αὐτήν. «Ἡ κυρία σου θὰ σοὶ εἴπῃ πόσον ἔλαιον χρειάζεται καθ' ἐκάστην ἡμέραν διὰ τὸν λύχνον τὸν μόνον, ὅστις ἐπιτρέπεται νὰ ἀνάπτηται και προσέτι τὰ ἀπαιτούμενα καθ' ἐκάστην ἑβδομάδα διὰ τοὺς δεσμώτας ἐνδύματα. Ἐπειδὴ δὲ ἐνδέχεται ν' ἀπουσιάσῃ ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα ἴσως και περιπλέον, πρέπει τώρα νὰ ἔλθῃς μετ' ἐμοῦ ἵνα σοὶ δείξω ποῦ εἶναι οἱ πεφυλακισμένοι.»

Ἡ καρδία τῆς Ῥόζας ἐπὶ τούτοις τοῖς λόγοις ἐπαλλε τόσον σφοδρῶς, ὥστε ἐφοβεῖτο μήπως παρατηρηθῇ ἢ συγκινήσῃ αὐτῆς. Διότι ἄχρι τούδε δὲν εἶχε δυναθῇ νὰ μάθῃ ὅτι ἔζη ὁ πατὴρ της. Ἄ! νεαροὶ μου ἀναγνώσται, δὲν συμπάθετε πρὸς ταύτην τὴν φιλόστοργον θυγατέρα; ἦτις κατ' ἀρχὰς μὲν ἰσθάνετο τὴν χαρὰν, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν κρύψῃ, ἀμέσως δὲ ὑστερον τὴν ἐκυρίευσεν φόβος μήπως ὁ πατὴρ της δὲν εὐρεθῇ μεταξὺ των αἰχμαλώτων! Ἡ δὲ κατοικία τοῦ θυρωροῦ, συγκεκλιμένη ἐν τεσσάρων δωματίων και ἐνὸς μικροῦ προωρισμένου διὰ τὴν ὑπηρετρίαν, ἀπέειχεν ὀλίγον τοῦ φρουρίου· ἀλλὰ συνεκοινωνεῖ μετ' αὐτοῦ δι' ἐνὸς μακροῦ και ἀμυδρῶς φωτιζομένου θόλου, ὅστις ἦτο ἐν μέρει ἴσως δὲ και καθ' ὀλοκλήριαν ὑπόγειος. Ἐν ᾧ δὲ βραδέως περιεπάτουν δι' αὐτοῦ, ὁ θυρωρὸς εἶπε πρὸς τὴν Ῥόζαν ὅτι, τὸ δεσμοτήριον διηρεῖτο εἰς δωμάτια διαφόρων μεγεθῶν και ὅτι τινὰ τούτων ἦσαν μεγαλῆτερα και καλλίτερα των ἄλλων. Προσέθηκε δὲ ὅτι ἄλλοτε ὅλα ταῦτα περιεῖχον αἰχμαλώτους ἐπίσης δὲ και αἱ ὑπ' αὐτὰ εἰρηκαί.

«Δὲν εἶναι φόβος,» ἠρώτησε μετὰ δειλιάς ἡ Ῥόζα, ἀμήπως ἀπαντήσω ἐδῶ ἀνθρώπους; Ἐπισκέπτεται ποτε ὁ Ἰππότης Ἐμβῆς τοὺς αἰχμαλώτους, ἢ πέμπει τινὰς των ὑπηρετῶν του, ὅπως μακθάνῃ ἀν σὺ φροντίζεις περὶ αὐτῶν;» «Βεβαίως ὄχι,» ἀπεκρίθη ὁ θυρωρὸς· «γνωρίζεις καλῶς ὅτι θὰ τοὺς διατηρήσω ἐν τῇ ζωῇ, εἰ δυνατόν, διὰ τῆς ἐπιχορηγήσεως πρὸς τοὺς δεσμώτας, ὡς τὴν ὀνομάζουσι, και ὅτι χάριν τῆς ἐμῆς ζωῆς δὲν θ' ἀρήσω νὰ δραπετεύσῃ τις. Γέρων δὲ στρατιώτης καλῆς διαγωγῆς περιπατεῖ τὸ πλεῖστον ἐκάστης ἡμέρας πλησίον των δωματίων, τὰ ὅποια περιέχουσι πεφυλακισμένους. Δύναμαι δὲ νὰ τὸν προστάττω νὰ τὰ καθαρίζῃ· ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ αὐτὰ δὲν ἐσαρώθησαν. Εἰς μὲν τὸ πρῶτον τούτων εἶναι πεφυλακισμένος ἀνθρωπὸς τις κατηγορούμενος ἐπὶ ληστεῖα ἢ φόνο· ἀπήχθη δὲ ἐνταῦθα ὀλίγον τι πρὸ τῆς ἐλεύσεώς σου εἰς τὴν κατοικίαν μας. Πρόσεχε καλῶς νὰ μὴ ἀνοίξῃς τὴν θύραν τοῦ δωματίου του. Διὰ τῆς πρῆψας ταύτης, ἦν βλέπεις, δύνασαι νὰ εἰσάγῃς τὴν τροφὴν του σιωπῶσα. Γυνὴ δὲ τις παράφρων κρατεῖται ἐν τῷ ἐπομένῳ δωματίῳ. Πρέπει νὰ τὴν ὑπηρετῇς μετ' αὐτὸν τρόπον· διότι ἐὰν εἰσέλθῃς εἰς τὸ δωματίον της ἐνδέχεται νὰ

σὲ κατασπαράξῃ· λέγεται ὅτι αὐτὴ ἤτο ποτε γυνὴ λίαν ὠραία καὶ πνευματώδης· ἀλλ' ὅτι ἔπειτα διεφθάρη, καὶ κατηγορεῖται ὅτι ἐδηλητήριασε τὸν σύζυγον αὐτῆς ὄντα συγγενῆ τοῦ Ἰππότου Ἐμβῆ. Ἄν ἀληθῶς ἔπραξεν ἢ οὐχὶ τὸ ἔγκλημα τούτο, δὲν δύναμαι νὰ εἶπω· ἀλλὰ τώρα ἢ εἶναι παράφρων ἢ προσποιεῖται ὅτι εἶναι τοιαύτη ἐλπίζουσα ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου θέλει ἀποφύγει τὴν καταδίκην.

Μετὰ ταῦτα μετέβησαν εἰς πλατυτέραν στοάν, ὅπου ἡ Ῥόζα ἠκροάζετο τὴν ὁμιλίαν τοῦ κυρίου τῆς μετ' ἀνεκφράστου ἐνδιαφέροντος. «Πηγαίνωμεν», τῆ εἶπεν αὐτός, «εἰς λίαν διάφορον δεσμώτην, περὶ αὐτοῦ ὄντος καλλίστου ἀφῆκα νὰ σοὶ ὁμιλήσω τελευταῖον. Πρὸ τινῶν μηνῶν ὁ Ἰππότης Ἐμβῆς παρέδωκεν αὐτὸν εἰς ἐμὲ εἰπὼν. «Ἰδοῦ, πιστέ μου δεσμοφύλαξ, σοὶ παραδίδω τὸν μέγιστον τῶν ἐχθρῶν μου. Πάρεχε αὐτῷ μόνον τὴν διὰ τοὺς δεσμώτας ἐνδυμασίαν καὶ τροφήν». Ὅθεν ἐπειδὴ ἦτο ὁ μέγιστος ἐχθρὸς τοῦ δεσπότη μου, τὸν ἔβαλα εἰς μίαν τῶν χαμηλοτάτων ἢ σκοτεινοτάτων εἰρκτῶν ἄλυσόδετον. Τὴν ἐπιούσαν πρωίαν ἐπρονοήθησα περιπατῶν ἐλαφρότατα μέχρι τῆς θύρας ἢ ἤκουσα αὐτὸν προσευχόμενον. Οὕτως ἠκροάζομαι αὐτοῦ ἕως ὅτου, δυσκόλως δύνασαι νὰ τὸ πιστεύσῃς, ἤρχισα νὰ κλαίω, ὡς παιδίον. Ἐδέετο θερμῶς ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἔπειτα δέ, πρὸς θαυμασμόν μου, ἐδέετο καὶ ὑπὲρ τοῦ Ἰππότου Ἐμβῆ· προσήγετο δὲ προσέτι ὅπως ταχέως καταπεισθῆ ὅτι αὐτός ὁ (δεσμώτης) δὲν ἐπεθύμει τὴν βλάβην του. Τότε εἶπα κατ' ἐμαυτόν, «πρέπει νὰ ἔγεινε λάθος τι εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, δὲν πρέπει νὰ μένη τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν ζοφεράν ταύτην εἰρκτήν». Ὅθεν τὸν μετέφερα εἰς τὸ καλλίστον καὶ μάλλον εὐαερον δωματίον· ἰδὼν δὲ ὅτι ὁ δεξιὸς του βραχίον ἦτο βεβλαμμένος ἀφῆρσα τὴν ἄλυσον εἰπὼν ὅτι πρέπει πάλιν νὰ δεσμευθῆ με αὐτὴν ἂν ὁ Ἰππότης Ἐμβῆς τὸν προσκαλέσῃ νὰ ἐμφανισθῆ ἐνώπιόν του. Μοὶ ἐξέφρασε πολλὰς εὐχαριστίας, ἐξηκολούθησεν λέγων ὁ θυρωρὸς, «καὶ ὑπῆρξεν πάντοτε τόσον ἡσυχὸς καὶ φιλόφρων πρὸς ἐμὲ, ὥστε δὲν ὑποπτεύω κανὲν κακὸν παρ' αὐτοῦ. Ἐπέτρεψα δὲ νὰ ἔχη λύχνον κατὰ τὴν ἐσπέραν καὶ τῷ ἐδάνεισα σχεδὸν ὅλα τὰ βιβλία μου, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε διάταξις τις ἐμποδίζουσα τὴν ἀνάγνωσιν ἐν τῇ φυλακῇ· ἀλλὰ δὲν τολμῶ νὰ τῷ δώσω καλλιτέραν τροφήν καὶ τοι ἤθελον κάμνει τοῦτο εὐχαρίστως. Εὐχόμαι ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτοῦ.» Ἀνοίξας τότε τὴν θύραν, εἶπε πρὸς τὸν δεσμώτην, «Κύριε Ἰππότα, μέλλω ν' ἀποδημήσω· αὐτὴ δὲ ἡ νερά ὑπηρετρια θὰ φροντίξῃ περὶ σοῦ κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου. Δός μοι σπουδαίως τὴν ὑπόσχεσίν σου ὅτι δὲν θὰ ἀποπειραθῆς νὰ δραπετεύσῃς ἀπὸ τὸ Φρούριον ἵνα δυνηθῶ νὰ σὲ ἀφήσω ἄνευ ἄλυσον ἂν καὶ τώρα ὁ πάσχων βραχίον σου εἶναι ἐντελῶς ὑγιής.» Ὁ Ἰππότης Ἐλβέρτος ὑποσχεθεὶς ὅτι θέλει τηρήσει τὴν παραγγελίαν του, ἐπρόσθεσε, «πιστεύω ὅτι ἡ ἡμέρα θέλει ἔλθει καθ' ἣν θὰ δυνηθῶ νὰ λάβω τὴν εὐχαρίστησιν ν' ἀνταμείψω τὴν πρὸς ἐμὲ φιλοφροσύνην καὶ ἀγαθό-

τητά σου. «Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ σὲ εὐλογῆσῃ!» Οὐδεὶς δὲ μελωδικὸς ἤχος ἠδύνατο νὰ θῆλξῃ τὴν καρδίαν τῆς Ῥόζας τοσοῦτον, ὅσον ἡ φωνὴ τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτῆς πατρὸς. Εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὄχι εὐκρινῶς καὶ ἐπὶ μίαν μόνον στιγμήν, διότι λησμονήσασα αἰφνης ὅτι ἦτο ἐντελῶς μετημφιεσμένη, ἐκρούθη ἐπισθεν τοῦ θυρωροῦ φοβουμένη μήπως ἀνακαλυφθῆ ἂν καὶ θερμῶς ἐπεθύμει νὰ ῥιφθῆ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς τῆς. Τῆς ἐφαίνετο δὲ ὅτι ποτὲ δὲν τὸν εἶχεν ἀγαπήσει τοσοῦτον. «Ἡ πτωχὴ κόρη συνεστάλη ἐνώπιόν σου,» εἶπεν ὁ θυρωρὸς· «ἀλλ' αὐτὴ δὲν θέλει σε παραμυλήσει· ἂν καὶ ἦναι νερά, εἶναι ἡ καλλίστη τῶν ἄσας εἶχον ποτὲ ὑπηρετρίαν κατὰ τε τὴν ὑπακοήν, ἐπιμέλειαν καὶ καλὴν γνώμην· ἀγαπᾷ δὲ τὰ τέκνα μου τοσοῦτον, ὥστε αὐτὰ προσφέρουσι σχεδὸν λατρείαν πρὸς αὐτήν.» Τότε δὲ ὁ κύριος Ἐλβέρτος εἶπε μετὰ στεναγμοῦ, «ἔχω φιλοστοργωτάτην θυγατέρα, ἥτις ἔχει τὴν αὐτὴν περίπου ἡλικίαν με τὴν κόρην ταύτην. Εὐφραίνομαι ἐν τῇ φυλακῇ μου βλέπων μίαν, ἥτις τόσον πολὺ ὁμοιάζει αὐτὴν ὡς πρὸς τὰς καλὰς ιδιότητας, ἀλλὰ, καλὴ μου κόρη, φαίνεσαι τεταραγμένη μήπως ἀπώλεσας καλοκάγαθόν τινα γονεά;» [Ἔπεται συνέχεια.]

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ἡ ἔκ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐξαγωγή κατὰ τὸ ἔτος 1876, ἀνέρχεται εἰς 659,000,000 δολ. ἐξ ὧν 16,000,000 εἰς ὑφάσματα ἐκ βάρβακος· 69,000,000 εἰς ἔλαια καθαρσιμένα καὶ μή· 68,000,000 εἰς κρέατα ζωπὰ καὶ μή, 17,000,000 εἰς βούτυρον καὶ τυρὸν καὶ 10,000,000 εἰς ὄπλα καὶ τὰ παραρτήματα αὐτῶν.

— Ὁ κ. Elihu Burritt ὅτε ἐπορίζετο τὰ πρὸς τὸ ζῆν ὡς σιδηρουργὸς, ἐξέμαθε 18 γλώσσας καὶ 21 διαλέκτους διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ὥρων τῆς σχολῆς.

— Εἰς τὸ διαμέρισμα τοῦ Μαδράς τῶν Ἰνδιῶν 1,750,000 λαμβάνουσι βοήθειαν ἕνεκα τοῦ λιμοῦ. Ὁ δὲ λιμὸς ἐπικρατεῖ ἐπὶ ἐπιφανείας ἐπτάκις μείζονος τῆς Ἀγγλίας καὶ ἐμπεριέχει περὶ τὰ 20,000,000 ψυχῶν.

— Ἐκ τῶν 7,944 περιοδικῶν τῶν ἐκδιδομένων ἐν Ἀμερικῇ τὰ 397 εἶναι θρησκευτικὰ.

— Κατὰ διαφόρους στρατιωτικὸς σταθμοὺς τῆς Γερμανίας συνεστήθησαν κυριακὰ σχολεῖα ἐν οἷς οἱ στρατιῶται σπουδάζουσι τὰς Ἁγίας Γραφὰς τὴν Κυριακὴν.

— Ἐν Ἱεροσολύμοις διαμένουν ἤδη περὶ τὰς 8,000 χριστιανῶν καὶ 13,000 Ἰουδαίων.

— Κατ' ἐπίσημόν τινα στατιστικὴν, ὁ ἰλικὸς ἀριθμὸς τῶν Ἰουδαίων ἐν Τουρκίᾳ εἶναι περὶ τὰς 500,000 ἐξ ὧν 250,000 διαμένουσιν ἐν Ῥωμανίᾳ, 80,000 ἐν τῇ Ἀσιατικῇ, 75,000 ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ καὶ 2,000 ἐν Σερβίᾳ κτλ. Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀμερικανὸς Πρεσβευτὴς λέγει περὶ αὐτῶν ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι εὐρον πλεῖονα περιποίησιν ὑπὸ τῶν Τούρκων παρὰ ὑπὸ πολλῶν δυτικῶν δυνάμεων καὶ ἡ ἰδέα ἐπικρατεῖ ὅτι οἱ ὀθωμανοὶ περιποιῶνται τοὺς Ἰουδαίους κάλλιον ἢ τοὺς χριστιανοὺς.

— Ἡ νῆσος τῆς Ἰάβας (ἀποικία τῆς Ὀλλανδίας ἐν ταῖς Ἀνατολικαῖς Ἰνδίας) ἔχει ἄπικος 620 μιλίων καὶ τὸ μέγιστον εὖρος 125. Ἡ γῆ αὐτῆς εἶναι ἡ πλουσιωτέρα ἐν τῷ κόσμῳ. Φοινικόδετρα καὶ κακαόδετρα αὖξουσιν εἰς ὕψος 150 ποδῶν. Τὰ δάση αὐτῆς παράγουσι δένδρα ἰκανῶς ὕψηλά διὰ τοὺς ἰστούς τῶν μεγίστων πλοίων. Ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς ἀριθμεῖ 10,000,000.